

BIOGRAFIA

Frank Gehry, (1929–), arquitecte dels Estats Units, un dels més destacats representants de la corrent constructiva del seu país. La figura de Gehry va començar a destacar a la dècada dels 70 gràcies a les seves atrevides combinacions de materials industrials, com ara fustes contraplacades, planxes ondulades o tanques fetes de tela metàl·lica. La seva poètica extremista ha derivat a la dècada dels 80 cap a la utilització de formes escultòriques.

Va néixer amb el nom de Ephraim Goldberg a Toronto (Ontàrio, Canadà), però es va traslladar juntament amb la seva família a Los Angeles l'any 1947. Allà va estudiar arquitectura a la Universitat de Baja Califòrnia i va treballar a l'empresa Victor Guen Associates. L'any 1956 Gehry va fer un curs de planejament urbà a l'Escola de Harvard, i després va tornar a Los Angeles per continuar treballant amb Victor Gruen fins l'any 1960. L'any 1962, després de treballar un any en un despatx de París de André Remondet, va obrir el seu propi estudi a Los Angeles.

PRINCIPALS OBRES

Les seves primeres obres revelen una forta influència de l'arquitecte franco-suïzo Le Corbusier. Cap a 1972, Gehry ja havia començat a experimentar amb la juxtaposició de materials bastos en inusuals composicions geomètriques. La casa de Ron Davis a Malibú (Califòrnia, 1970–1972), per exemple, consta d'una coberta trapezoïdal. La reforma de la seva pròpia casa a Santa Mònica (Califòrnia, 1975) es va convertir en el centre d'atracció de la premsa especialitzada: les seves noves habitacions consistien en pronunciades golfes de xapa ondulada decorades amb panells irregulars de malla metàl·lica. Ha projectat nombroses vivendes unifamiliars, en cada una de les quals ha investigat en les possibilitats expressives de les interseccions de planes obliques, els colors vius i la utilització de toscos materials industrials.

Juntament amb les seves feines privades, ha rebut importants encàrrecs institucionals. El primer va ser el nou campus per la Loyola Law School (Los Angeles, 1981–1984). Entre els seus altres projectes més significatius es troben el Museu Aeroespacial de Califòrnia (1982–1984) i el Museu de Art de la Universitat de Toledo (Ohio, 1990–1992). En aquest últim s'observen els nous interessos escultòrics de Gehry, que arriben al capdamunt en el museu Guggenheim de Bilbao (1992–1997). A l'any 1989 va obtenir el Premi Pritzker, màxim guardo internacional d'arquitectura.

COMENTARI DE L'OBRA

El museu Guggenheim va ser construït per l'arquitecte Frank Gehry entre els anys 1992–1997, a la ciutat de Bilbao, al País Basc. El museu es troba situat a la vora del riu Nervión.

Els materials utilitzats a l'exterior del museu van ser: la caliza (com a base), el vidre (com a nexa d'unió entre les diferents unitats arquitectòniques) i, molt especialment, el titani, que utilitzat en forma de lamines o escates per la coberta, proporciona onírics efectes lluminosos nocturns, al reflectir-se en les aigües del riu. Els materials utilitzats en el interior van ser la fusta (per les dependències de disseny més clàssic y convencional), el guix, el cartró y el ciment(per les sales y estructures més avantguardistes).

L'edifici del museu es troba a la riba de Nervión, aprofitant les estructures dels ponts de la Salve i de Dusto, s'alça com un monumental i espectacular conjunt de formes geomètriques inimaginables, que pot semblar tant un vaixell com una immensa flor metàl·lica

A l'exterior del museu es troba una gran estàtua metàl·lica recoberta tota ella de flors. Va ser construïda per Jeff Koons l'any 1997 i rep el nom de PUPPY.

La superfície total de l'edifici es de 24.000m² i està dividit en tres plantes, unides per tota una ret de passarel·les, escales i ascensors, en les quals es poden contemplar fins a dinou sales (la superfície reservada a les exposicions es de 11.000m²).

Hi ha una sala que no té columnes, per tant es disposa d'un espai molt ampli per realitzar les exposicions. El vestíbul té una altura de 50m. La llum natural inunda l'interior a través de varis lucernarios i de murs envidriats amb estructura de ferro. Aquest lloc és el punt principal per la distribució interior com per la expressió exterior de l'edifici.

La primera planta és potser la més peculiar de les tres que formen el centre. Des de l'espectacular atrio d'accossos, que succeeixen una sèrie de sales de gran amplitud (incloent-hi un auditori), que el seu màxim tret característic és la denominada galeria Pez. Aquesta sala longitudinal (de 130m de llarg, 30m d'ample i fins a 15m d'altura), constitueix un nexa lateral en el que es poden contemplar dues de les escultures més monumentals del museu: *Serpiente* de Richard Serra (a la que se li han afegit dues monumentals peces de la seva sèrie *Torqued Ellipses* després de la exposició dedicada a aquesta última) i *Barco navaja*, de Claes Oldenburg.

Aquest primer nivell està destinat a la exposició de mostres significatives de l'art dels estats units i europeu més recent, el desenvolupament des de 1960 i, de forma molt específica, Pop Art, Coosje van Bruggen, Roy Lichtenstein, Jim Dine, Robert Rauschenberg i Joseph Beuys, entre molts d'altres. També és important la gran instal·lació conceptual, formada per cartells lluminosos, creada per Jenny Holzer.

A la segona planta del Museu s'alternen les galeries de exposicions clàssiques amb noves sales de la planta circular. En elles es poden contemplar obres de l'escultora Espanyola Cristina Iglesias, també una gran mostra d'art procedent dels Estats Units, Europeu i Espanyol de mitjans del segle XX. Això és possible gràcies a l'exhibició d'obres dels autors més significatius d'aquest període, entre els quals es troben: Mark Rothko, Jackson Pollock, Willem de Kooning, Clyfford Still, Alberto Giacometti, Arshile Gorky, Ellsworth Kelly, Sol LeWitt, Eduardo Chillida i Antoni Tàpies.

La tercera planta està dedicada a les diferents avantguardes europees sorgides a la primera meitat del segle XX, de forma molt destacada al cubisme, l'expressionisme, el surrealisme, l'art abstracte i el postexpressionisme. En aquest nivell es poden contemplar obres de Wassily Kandinsky, Aristide Maillol, Pablo Ruiz Picasso, Georges Braque, Fernand Léger, Marc Chagall, Joan Miró, Henri Matisse, Julian Schnabel, Miquel Barceló, Piet Mondrian, i el cubà Wifredo Lam, entre d'altres. En aquesta planta hi ha, a més, sales dedicades a Juan Muñoz, Bruce Nauman i Damien Hirst.

L'estil de Frank és el Deconstructivisme. L'estil que el precedeix és el High Tech i el consegüent és el Nou Racionalisme.

El Museu és un edifici públic. La gent paga una entrada i entra al museu per contemplar tant quadres com escultures o simplement l'edifici. És un edifici recreatiu.

El Guggenheim i Bilbao

Es pot dir que la ciutat de Bilbao es una altre des de que el museu es va incorporar al seu paisatge urbà i li sumés l'avantguarda que desprèn el seu aspecte exterior.

En aquesta imatge es pot apreciar la bellesa externa de l'edifici del Museu Guggenheim. De vaixell o flor s'ha qualificat la forma final que va adquirir aquesta gran estructura, recoberta, casi en tota la seva totalitat, de lamines de titani. La metàlica lluminositat pròpia d'aquest material i els seus inquietants reflexos a la riba del Nervión generen tota una sèrie d'efectes visuals, que ja han passat a formar part de la ciutat

BIBLIOGRAFIA

Enciclopèdia Microsoft Encarta.

Llibre de la història de l'art, humanitats i ciències. Socials. Editorial Teide.

Llibre del museu Guggenheim i el País Basc.

Unes fulles d'una col·lecció sobre el museu i Frank Gehry.